Statsforvalteren i Vestland

Vår dato: 16.10.2026
Vår ref: 2025/15330
Deres dato: 28.08.2026
Deres ref:

VESTLAND FYLKESKOMMUNE
Askedalen 2
6863 LEIKANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Rasmus Rikter-Svendsen, 5557 2774

Tillatelse - Tiltak i sjø - Nordfjord - Isane - utvidelse av Isane ferjekai

Statsforvalteren i Vestland gir Vestland fylkeskommune tillatelse til anleggsarbeider i sjø. Tillatelsen gjelder peling og utstøping av 27 stålrørspeler og fjerning av omtrent 100 m³ masser i fjæresonen ved Isane ferjekai i Bremanger kommune.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Vilkår for tillatelsen er gitt i vedlegg som følger dette brevet.

Vi viser til søknad datert 28. august 2026 fra Asplan Viak AS på vegne av Vestland Fylkeskommune.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Vestland gir Vestland Fylkeskommune tillatelse til anleggsarbeid i sjø utenfor gnr. 108, bnr. 16 i Bremanger kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelse av vilkår, vurdert de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

Vedtak om gebyr for saksbehandling

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. På bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i saken, tar vi gebyr etter sats 7, 23 700 kr, for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Faktura vil bli sendt av Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 for å lese mer om saksbehandlingsgebyret.

Bakgrunn for saken

Vestland Fylkeskommune planlegger å oppgradere kaianlegget på Isane ferjekai for å møte kravene til lavutslippsferger med tilrettelegging for ladeutstyr. Asplan Viak har i den vedlagte søknaden

beskrevet arbeidene, gjort en risikovurdering og foreslått avbøtende tiltak for å redusere faren for forurensning.

De planlagte anleggsarbeidene innebærer etappevis riving av eksisterende kai, plasstøping av nytt landkar i betong samt etablering av 27 borede stålrørspeler og fjerning av omtrent 100 m^3 masser i fjæresonen. Massene skal fjernes med bor og splitt. I tillegg til fjerning av masser i fjæresonen skal det sprenges omtrent 500 m^3 fast fjell på land.

Multiconsult har på vegne av Vestland fylkeskommune utført miljøgeologiske grunnundersøkelser med sedimentprøvetaking i området som viser at det er mye steinmasser og lite sediment ved ferjekaien. Det var planlagt å ta sedimentprøver ved fem stasjoner, men grunnet hardbunn var det kun mulig å ta sedimentprøver fra én stasjon. Det ble tatt en grabbprøve av de øverste 10 cm, og en kjerneprøve. Imidlertid viste det seg at kjerneprøven kun var 14 cm lang. Prøvene besto i hovedsak av grus og ble analysert for metaller, PAH16, PCB7, TBT, TOC og finstoff. Det ble påvist innhold av TBT og kobber i kjerneprøven tilsvarende tilstandsklasse IV (moderat forurensning).

Asplan Viak skriver at ettersom det er påvist forurensning i tilstandsklasse IV i nærheten av ferjekaien, kan det ikke utelukkes at øvrige sedimenter ved kaien er forurenset. Ved bergrensk/fjerning av sedimenter vil sediment som tas opp på land leveres til godkjent mottak med antakelse om at massene kan være i tilstandsklasse IV.

Asplan Viak har foreslått avbøtende tiltak basert på risikovurderingen, bl.a. turbiditetsovervåkning, levering av forurensede sedimenter til godkjent mottak, utslippskrav for overvann fra betongarbeid og gradvis oppstart av peleboring for å skremme vekk fisk.

Tiltaket er planlagt gjennomført i perioden januar – november 2027.

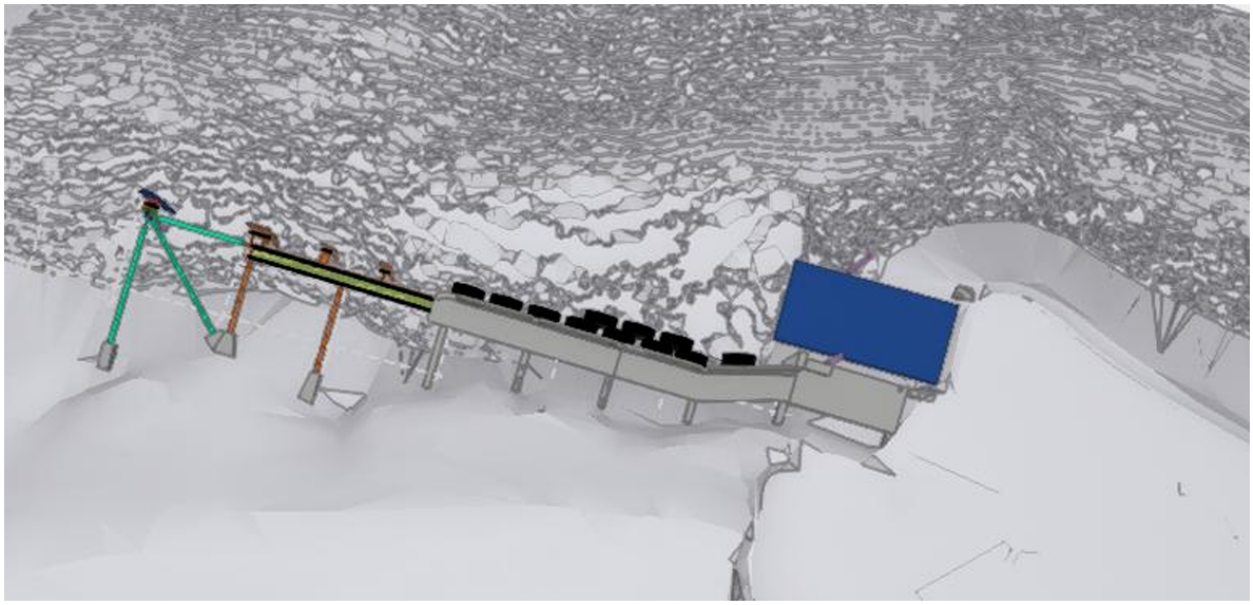

Figur 1: Utsnitt av modell over eksisterende kaianlegg (kilde: Asplan Viak).

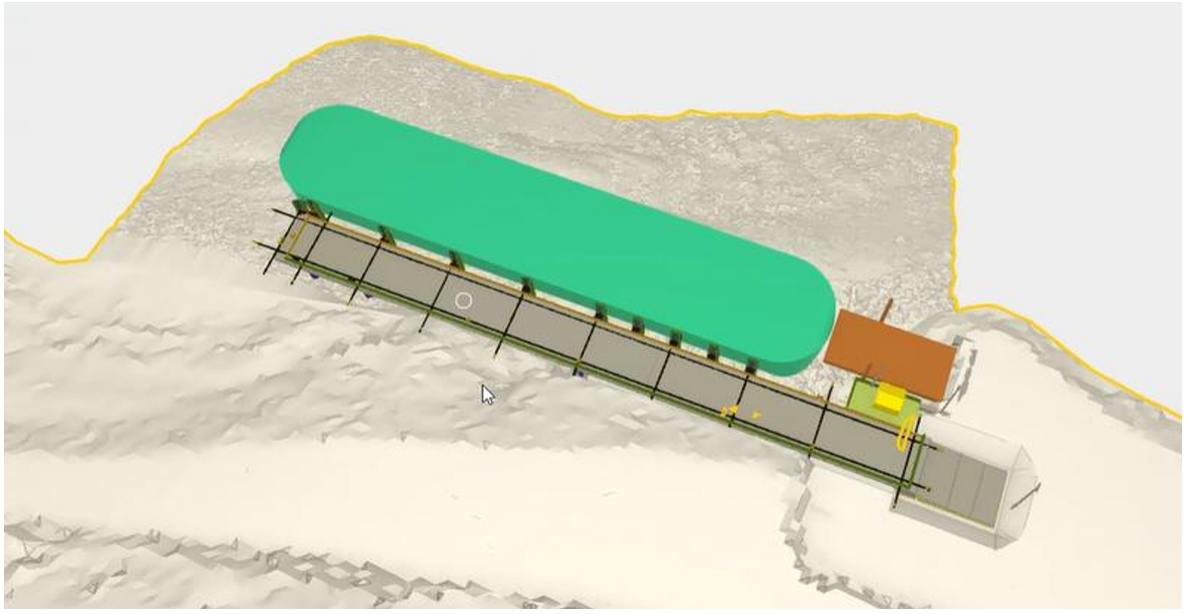

Figur 2: Utsnitt fra modell over ferdigstilt kaianlegg (kilde: Asplan Viak).

Høringsuttaler

Søknaden ble sendt til offentlige instanser og har ligget ute til offentlig høring i perioden 7. september– 5. oktober 2026.

Vi mottok fire uttalelser fra hhv. Fiskeridirektoratet, Bremanger kommune, Bergens Sjøfartsmuseum og Mattilsynet. Under følger en oppsummering av uttalelsene og søkers tilbakemelding på uttalelsene.

Fiskeridirektoratet (16. september 2026)

Fiskeridirektoratet påpeker at det er en akvakulturlokalitet (12224 Isane) nær tiltaksområdet, samt en låssettingsplass omtrent 1 km sør for tiltaksområdet, og to gytefelt for torsk omtrent 2 km nord og sør for tiltaksområdet.

De vurderer det som lite sannsynlig at tiltaket vil påvirke gyteområdene negativt med de avbøtende tiltakene som er beskrevet i søknaden.

Direktoratet påpeker at låssettingsplassen med fordel kunne vært inkludert i vurderingene av tiltakets konsekvenser, men vurderer at de avbøtende tiltakene som er beskrevet i søknaden i stor grad vil ivareta interessene knyttet til låssettingsplassen. De oppfordrer likevel tiltakshaver til å etablere dialog med de lokale fiskerlagene slik at de blir informert og varslet i god tid før anleggsarbeidene starter.

Bergens sjøfartsmuseum (25. september 2026)

Bergens sjøfartsmuseum kjenner ikke til kulturminner som kan bli direkte påvirket av tiltaket. De har heller ikke indikasjoner på at området har blitt brukt som ankringssted eller havn i eldre tid. De har derfor ingen merknader til det planlagte tiltaket. De minner likevel om den allmenne plikt til å gi beskjed dersom de oppdager marine kulturminner under anleggsperioden. Dersom det avdekkes kulturminner som blir påvirket av tiltaket må arbeidet stanses frem til museet har undersøkt funnet og eventuelt frigitt området.

Mattilsynet (28. september 2026)
Mattilsynet kom som statlig sektormyndighet med merknader på fiskehelse/fiskevelferd. Omtrent 500 m sørøst for tiltaksområdet ligger akvakulturlokaliteten 12224 Isane, for oppdrett av laks, ørret og sjøørret. Lokaliteten tilhører virksomheten Eide Fjordbruk AS.

Mattilsynet vurderer at oppdrettsfisken på lokalitet Isane kan bli påvirket av tiltaket i noen grad, hovedsakelig av trykkbølger og lyd fra boring, sprengning og dumping av steinmasser. De anbefaler at Vestland Fylkeskommune tar kontakt med Eide Fjordbruk AS i forbindelse med gjennomføring av arbeidene.

Bremanger kommune (7. oktober 2026)
Bremanger kommune opplyser at arealformålet for ferjekaia i kommuneplanens arealdel er hamneområde. Planlagt tiltak strekker seg omtrent 30 meter nord for SHA13 og berører LNF-område på land, samt planformålet «bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone» (V) i sjø. Kommunen har gitt dispensasjon fra planformålene for tiltaket i vedtak (delegert vedtak 26/2378).

Tilbakemelding fra søker (8. oktober 2026)
Søker opplyser at de på bakgrunn av uttalelsene vil opprette dialog med Eide Fjordbruk AS og relevante lokale fiskeriinteresser i forbindelse med planlegging og gjennomføring av tiltaket. Dersom det oppdages skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner vil arbeidet stanses i berørt område og melding sendes til kulturminnemyndighetene.

Statsforvalterens begrunnelse for tillatelsen

Rettslig grunnlag
Etter forurensningsloven § 7 må ingen sette i verk noe som kan medføre forurensning uten at det er lovlig etter unntaksreglene i §§ 8 eller 9, eller tiltaket har tillatelse etter § 11. Midlertidig arbeid i sjø er som hovedregel lovlig uten tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 8 første ledd nr. 3, når forurensningen er å anse som «vanlig».

Statsforvalteren har vurdert forurensningspotensialet og funnet at tiltaket krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, med vilkår for utførelse etter § 16.

Når Statsforvalteren vurderer om det skal gis tillatelse til forurensende virksomhet, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på forurensningsulempene fra tiltaket sammen med fordeler og ulemper tiltaket ellers kan føre til, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. Statsforvalteren legger til grunn anbefalinger fra Miljødirektoratets veileder M-350/2015[1] i vår vurdering av saken.

Naturmangfoldloven
Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren tar avgjørelser som berører naturmangfold. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering av kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, bruk av miljøforsvarlige teknikker, og at kostnader bæres av tiltakshaver.

[1] Veiledning for håndtering av sediment – Miljødirektoratet (2018)

Vannforskriften
Søknader om tillatelse til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderes etter vannforskriften. Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndigheter skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10.

Avgrensning mot plan- og bygningsloven
Statsforvalteren kan ikke gi tillatelser etter forurensningsloven dersom omsøkt tiltak er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven, jf. forurensningsloven § 11.

Tiltaksområdet er i kommuneplanen for Bremanger kommune avsatt til havn (SHA13), samt bruk og vern av sjø og vassdrag (V). Området er uregulert, og Asplan Viak opplyste i søknaden at det var søkt om dispensasjon fra arealformål i kommunen sin arealdel og byggeforbudet i plan- og bygningsloven § 1-8. Bremanger kommune har gitt dispensasjon fra planformålet i vedtak den 7. oktober 2026.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår som er relevante for tiltak i sjø:
- Tiltakshaver må ha dialog med akvakulturanlegget sørøst for ferjekaia, Eide Fjordbruk, med sikte på å samordne ferjekaiarbeidet med drifta på akvakulturanlegget.
- Ved tiltak i sjø må det gjøres avbøtende tiltak for å unngå dårlig livsmiljø for fisken, som følge av partikkelspredning og støy, og det må tas hensyn til omkringliggende miljø, særskilt bløtkorall og sjøtre på dypere vann.

I dispensasjonsvedtaket legger kommunen til grunn at avbøtende tiltak iverksettes slik beskrevet i notatet om anleggsgjennomføringen (søknadsteksten).

Vår vurdering av søknaden

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2, som setter krav til innhold i søknader om tillatelse etter forurensningsloven. Vi mener å ha tilstrekkelig informasjon for å kunne fatte vedtak i saken.

Søker har utført en risikovurdering for tiltakene basert på mulig forurensning og negativ påvirkning på resipienter med hensyn til marint mangfold, fiskeriinteresser mv. På dette grunnlaget er det foreslått avbøtende tiltak og grenseverdier ved gjennomføring av tiltaket. De fleste av de foreslåtte avbøtende tiltakene tas inn som vilkår i tillatelsen.

Statsforvalteren vurderer at faren for forurensning og negativ påvirkning fra arbeidene blir redusert med de avbøtende tiltakene som er foreslått i søknad av 28. august 2026. Vilkårene i tillatelse bygger i hovedsak på tiltakshavers søknad, men inneholder og noen tilleggskrav.

Grunngjeving for gitte vilkår og krav

Støy og vibrasjoner fra peling
Peling i sjø vil medføre vibrasjoner og undervannsstøy som kan påvirke villfisk og oppdrettsfisk, samt sjøpattedyr negativt. Søker anbefaler støymåling ved oppdrettsanlegget Isane (lokalitetsnummer 12224) under oppstart av pelearbeidene.

Statsforvalteren slutter seg til den foreslåtte grenseverdien på 157 dB re 1 µPa for undervannsstøy målt ved oppdrettsanlegget. Ut fra Statsforvalterens erfaring og faglige vurderinger er dette et hensiktsmessig nivå for å fange opp begynnende stress og hindre panikk reaksjoner hos fisken.

Dette settes også som vilkår i tillatelsen. Dersom støyen ved oppdrettsanlegget overskrider grenseverdien, skal ytterligere avbøtende tiltak iverksettes.

Forurensede sedimenter
Det er påvist forurensning i tilstandsklasse IV i sedimenter nær tiltaksområdet, og vi legger derfor til grunn at sedimenter i tiltaksområdet kan være forurenset i samme grad. Sjøbunnen ved ferjekaien er svært bratt, og det er lite løsmasser på berget. Den totale forurensningssituasjonen i tiltaksområdet vurderes derfor til å være begrenset. Vi setter likevel vilkår om at sedimenter som fjernes under anleggsarbeidene skal samles opp og leveres til godkjent mottak.

Riving av betongkonstruksjoner
Søker opplyser om at vann og slam fra riving av eksisterende betongkontruksjoner skal samles opp og håndteres på en kontrollert måte. Vi gir vilkår i tråd med søknaden, men dersom det ikke lar seg gjøre å samle opp alt vann har vi hensyntatt dette i tillatelsens vilkår.

Vi setter vilkår om at riveavfall, inkludert slam og støv, skal samles opp i størst mulig grad og håndteres i tråd med avfallsforskriften[2]. Utslipp av vann fra rivearbeidene skal inngå i virksomhetens risikovurdering, og dersom det gir en uakseptabel risiko for forurensning skal ytterligere avbøtende tiltak iverksettes.

Hensyn til akvakultur og fiskeriinteresser
Mattilsynet og Bremanger kommune påpeker viktigheten av dialog mellom tiltakshaver og Eide Fjordbruk AS for at driften av akvakulturanlegget ikke blir negativt påvirket av undervannsstøy.

Fiskeridirektoratet oppfordrer også til dialog med lokale fiskerlag slik at de er informert i forkant og underveis i anleggsperioden. Vi setter vilkår i tillatelsen om at det skal opprettes dialog med Eide Fjordbruk og lokale fiskerlag.

Vurdering etter vannforskriften og naturmangfoldloven

Vurdering etter vannforskriften
Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Isefjorden. Vannforekomsten er klassifisert som kystvann med vannforekomst-ID 0282011400-C[3]. I søknaden fra Asplan Viak er den økologiske tilstanden for Isefjorden oppgitt som moderat. Statsforvalteren har sjekket miljøtilstanden i Vann-nett, der den økologiske tilstanden er registrert som svært god, og vurderingen etter vannforskriften er lagt til grunn ut fra dette. Den kjemiske tilstanden er ikke klassifisert

Statsforvalteren har vurdert tiltaket etter vannforskriftens bestemmelser. Forringelse av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det er adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12. I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket vil gi en midlertidig liten påvirkning og at tilstanden i resipienten vil gjenopprettes og bedres når utslippet opphører. Sjøbunnen i

[2] Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall – forskrift av 01.06.2004, nr. 930

[3] Isefjorden faktaark – vann-nett

tiltaksområdet er svært bratt, og består i hovedsak av grunnfjell. Oppvirvling av forurensede sedimenter vurderes til å være begrenset. En eventuell påvirkning på vannforekomsten antas å skyldes spredning av finstoff og boreslam fra pelingen. Svingninger i tilstanden til vannforekomster som følge av anleggsarbeid gir adgang for unntak.

Vurdering etter naturmangfoldloven

I forbindelse med søknad om tillatelse etter forurensningloven er det utført en kartlegging av naturmangfold og fremmede arter, i tillegg til marin naturkartlegging ved området. Det er også hentet inn tilgjengelig informasjon om viktige natur- og fiskeriinteresser i området fra offentlige databaser.

Både forurensingssituasjonen og naturmangfoldet er kartlagt, og kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap er dermed oppfylt. Kunnskapsgrunnlaget for tiltaket er vurdert som tilstrekkelig, og føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven er ivaretatt ved at tiltaket er regulert med vilkår etter forurensningsloven.

Vi har tatt hensyn til økosystemet og den samlede belastningen (NML § 10) gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er satt i vilkårene i tillatelsen. NML § 11 påpeker at det er tiltakshaver som skal bære kostnadene til avbøtende tiltak. Dersom det er nødvendig med driftsstans på anlegget for å unngå uakseptabel grad av forurensing som følge av anleggsvirksomhet, vil denne merkostnaden også regnes som i samsvar med NML § 11. Vi krever også at det skal benyttes de beste mulige tekniske løsningene som ut fra en kost/nytte-vurdering gir best mulig resultat for miljøet, jf. NML § 12.

Oppsummering

Statsforvalteren mener at med de avbøtende tiltakene kreves i tillatelsens vilkår så vil man redusere risiko for spredning av partikler og andre negative påvirkning til et akseptabelt nivå. Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å avgrense skade på naturmangfoldet vil bli oppfylt når arbeidet blir utført i samsvar med vilkår i tillatelsen, jf. naturmangfoldloven § 12.

Endring og omgjøring

Vi vil påpeke at all forurensning fra arbeidene isolert setter uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte rammene i tillatelsen, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Virksomheten er pliktig til å unngå unødvendig forurensning, jf. forurensningsloven § 7. Viser det seg at forurensningsforholdene endrer seg, kan Statsforvalteren med hjemmel i forurensningsloven § 18 endre vilkårene i tillatelsen og sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En endringssøknad må derfor sendes i god tid før en eventuell endring kan gjennomføres.

At vi har gitt tillatelse til forurensning fritar ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forurensningen har ført til, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler

som kan være aktuelle for forskriften viser vi til hjemmesiden til Miljødirektoratet. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrolloven med tilhørende forskrifter er også straffbart.

Rett til å klage

Partene som er involvert i saken og andre med særlig interesse kan klage på vedtaket innen tre uker fra virksomheten har mottatt dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28. I en eventuell klage skal det komme tydelig frem hva klagen gjelder, og hvilke endringer som ønskes. Klagen bør være grunngitt og skal sendes til Statsforvalteren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av tiltaket blir utsatt. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anbefaling, eller på eget initiativ, avgjøre at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagen er avgjort. En slik avgjørelse kan det ikke klages på.

Dere kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage skal begrunnes og sendes til Statsforvalteren i Vestland innen tre uker. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket blir utsatt. Virksomheten må derfor betale det fastsatte gebyret. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil overskytende beløp bli refundert.

Med hilsen

Magne Nesse
senioringeniør

Rasmus Rikter-Svendsen
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ASPLAN VIAK AS	Postboks 24	1300	SANDVIKA

Statsforvaltaren i Vestland

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø ved Isane ferjekai, i Bremanger kommune for Vestland fylkeskommune

Tillatelsen er gitt i samsvar med forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger som kom fram i søknad datert 28. august 2026 og opplysninger som kom fram under saksbehandlingen.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen to år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Bedrift	Vestland fylkeskommune
Postadresse	Askedalen 2, 6863 Leikanger
Kommune og fylke	Leikanger, Vestland
Organisasjonsnummer/ eid av	821 311 632

Statsforvalteren sine referanser

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2026.0851.T	4648.0114.01	2025/15330

Tillatelse gitt første gong: 16. oktober 2026		
Magne Nesse senioringeniør		Rasmus Rikter-Svendsen rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk

E-postadresse: sfvlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding: www.statsforvaltaren.no/melding
Postadresse: Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Besøksadresse: Njøsavegen 2, Leikanger; Statens hus, Kaigaten 9, Bergen; Fjellvegen 11, Førde
Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvaltaren.no/vl
Org.nr. 974 760 665

Endringslogg

Endrings nummer	Endringsdato	Vilkår og omtale av endringer

1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gir vilkår for å redusere forurensning fra anleggsarbeider med å oppgradere eksisterende kai på Isane.

Tillatelsen omfatter riving av eksisterende betongkonstruksjoner, plasstøping av landkar i betong, boring av 27 stålrørspeler og fjerning av ca. 100 m^3 masser i fjæresonen.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeid senest en uke før anleggsarbeidet starter. Det kan varsles med en e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så lang som mulig

All forurensning fra virksomheten er isolert sett uønsket. Virksomheten plikter å redusere utslippene sine så langt det er mulig uten rimelige kostnader. Pliktene omfatter også utslipp av komponenter som det ikke er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i denne tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktet utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha noe å si for utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumenterte.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning skal virksomheten så langt som mulig uten urimelige kostnader sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i samsvar med punkt 3.3

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeidet

Tillatelsens vilkår er basert på de miljørisikovurderingene som er utført i forbindelse med søknad om tillatelse etter forurensningsloven og de forslag til de avbøtende tiltakene som er søkt om for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. Ved endret forhold skal miljørisikovurderingene oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighet- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herifra blir innarbeidet og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshaver er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir stetta. Tiltakshaver plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne gjøre greie for risikoforhold. Tiltakshaver plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkårene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Selv om tillatelsen er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.7 Kulturminne i sjø

Bergens sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Arbeidet må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

2.8 Saksbehandling etter annen lovgivning

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som gjelder tiltaket, for eksempel havne- og farvannsloven og plan- og bygningsloven. Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med enhver tid gjeldende reguleringsbestemmelser.

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling eller at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forurensning

3.1 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i medhold til internkontrollforskriften[1]. Internkontrollforskriften skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver stetter kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontroll oppdatert.

[1] Systematisk helse -, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstaker (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med tillatelsens vilkår.

Tiltakshaver plikter å alltid å oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver sette i verk miljørisikoreduserende tiltak.

3.1.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndtering skal dokumenteres skriftlig.

3.1.2 Krav til kompetanse

Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i forbindelse med prosjektet, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påvirkning av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i rimelig forhold til sannsynlighet for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense påvirkning av forurensningen.

Tiltakshaver skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endret forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift[2]. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

[2] Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

4 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

4.1 Generelt

Tiltakene i sjø skal utføres på en måte som minimerer spredning av partikler og tilslamming av vannmassene. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres.

4.2 Dialog med Eide Fjordbruk AS

Peling i sjø kan påvirke akvakulturanlegget Isane (lokalitetsnummer 12224) eid av Eide Fjordbruk AS. Tiltakshavar må etablere samarbeid med eigarane av oppdrettsanlegget i planlegging av turbiditetsmålingar og anna overvaking samt etablere varslingsrutiner for arbeida.

Skulle det oppstå situasjoner der oppdrettsselskapet mener anleggsarbeidene kan få uheldige konsekvenser så skal disse sakene bringes inn til Statsforvalteren for avgjørelse.

4.3 Dialog med lokale fiskeriinteresser

Det skal opprettast dialog med lokalt fiskarlag/Norges sildesalgslag for å sikre at de er orientert om gjennomføring av tiltaket.

4.4 Peling i sjø

Peling i sjø vil medføre vibrasjoner og undervannsstøy som kan påvirke villfisk og oppdrettsfisk, samt sjøpattedyr negativt. Peling skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning og skal gjennomføres så skånsomt som mulig. Peling skal utføres ved boring med ringkrone. Hver boreoperasjon skal startes opp gradvis for å skremme vekk fisk og andre marine organismer i nærheten.

Ved oppstart av første pel skal det utføres støymålinger ved oppdrettsanlegget Isane (lokalitetsnummer 12224). Støymålingene skal pågå til maksimal støy fra peling er oppnådd og loggført.

Dersom registrert støymåling overskrider 157 dB, og/eller det fra oppdrettsanleggets personell observeres uønskede stress- og panikkreaksjoner hos fisken, skal pelingen stanses umiddelbart. Arbeidet kan først videreføres når nødvendige avbøtende tiltak (for eksempel etablering av boblegardin eller tilpasset boreintensitet) er iverksatt i samråd med oppdretter. Beslutning om stans og tiltak skal baseres på en samlet vurdering av målt lydtrykk og observert fiskeadferd.

4.5 Håndtering av boreslam og sedimenter

Boreslam og sedimenter som fjernes i forbindelse med arbeid i sjø skal tas på land, avvannes og leveres til godkjent mottak. Avvanning skal skje i egnede sedimenteringsbasseng eller liknende og utslipp av renset vann fra avvanningen skal ledes til sjø.

Opptak, mellomlagring, transport og annen håndtering av sediment og boreslam, frem til endelig disponeringsløsning, skal utføres med teknologi som gir minst mulig miljøbelastning i form av spredning av finstoff.

4.6 Turbiditetsmålinger, alarmgrenser, stans i arbeidene

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433[3].

Målingene skal skje på dyp og i avstand fra tiltaket, der det er forventet størst spredning av partikler. Turbiditeten skal måles så lenge utfylling pågår.

Det skal dokumenteres en referanseverdi for turbiditet, enten fastsett på forhånd ved målinger eller med en referansestasjon der det vert tatt målinger ved faste intervall under anleggsperioden. Dokumentasjon av referanseverdi skal beskrives i kontroll- og overvåkingsplan.

Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperren i tiltaksområdet skal ikke være høyere enn bakgrunnsverdi + 10 FTU/NTU i en periode på mer enn 30 minutt. Ved oppnådd alarmgrense skal utfyllingsarbeidet stoppe, og dersom overskriding skyldes tiltaket, skal det utføres avbøtende tiltak, eksempelvis å tilføre en partikkelsperre.

Tid mellom hver avlesing skal ikke være over 10 minutt. Overskridelse av alarmgrense utover en periode på 30 minutt skal medføre at arbeidene stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres. Dersom overskridingelsene skyldes anleggsarbeidet, kan ikke arbeid starte opp at før turbiditeten er nede på stabile nivå under alarmgrensene.

Alarmgrensene skal innarbeides slik at alle relevante ledd i prosjektorganisasjonen kjenner alarmgrensene og kva aksjoner som skal utføres ved overskriding, jf. vilkår 3.1 om internkontroll.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dyp, skal måleren flyttes.

Plassering av stasjon og tolkning av måledata skal beskrives i oppdatert kontroll og overvåkingsplan.

4.7 Riving av eksisterende betongkonstruksjoner

Partikler fra riving av eksisterende betongkonstruksjoner kan medføre forurensning i form av tungmetaller og forhøyet pH. Avfall fra rivearbeidene skal samles opp i størst mulig grad og håndteres i tråd med avfallsforskriften kap. 14A[4]. Slam og betong som ikke lar seg gjenvinne skal leveres til lovlig mottak.

Anleggsvann fra rivearbeidene skal søkes begrenset og samles opp der det er praktisk og teknisk gjennomførbart. Tiltakshaver skal risikovurdere utslippet, og rensetiltak kreves kun dersom vurderingen viser at ubehandlet avrenning vil medføre en uakseptabel risiko for forurensning i resipienten. Risikovurderingen og valgte tiltak skal inngå i virksomhetens internkontroll, jf. vilkår 3.1.

4.8 Utslipp fra betongstøping

Støping av betong medfører risiko for utslipp av fersk betong og forhøyet pH i vannforekomsten. Tiltakshaver skal kontrollere forskalinger før støp. Det skal etableres egnede løsninger for

[3] Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433

[4] Avfallsforskriften kap 14A Betong og tegl fra riveprosjekter

oppsamling av utilsiktet utslipp av betong og slam. Utslipp av betong skal inngå i virksomhetens internkontroll, jf. vilkår 3.1.

Vaskevann fra betongbiler, betongpumper, og annet støpeutstyr skal ikke føres direkte til sjø. Det skal etableres tilfredsstillende renseløsning for vaskevann. Det skal føres jevnlig kontroll med renseanlegget. Det skal utarbeides og settes i verk et kontrollprogram med tilhørende skriftlige interkontrollrutiner og driftsinstrukser m.m. for å følge opp drift av renseanlegget i anleggsperioden. Dokumentasjon om dimensjonering av renseanlegg skal være tilgjengelig ved tilsyn eller forespørsel fra Statsforvalteren.

Slam fra renseanlegg for betongvaskevann skal samles opp og mellomlagres på tett dekke for avvanning. Avvannet slam skal leveres til lovlig mottak.

4.9 Aktsomhet overfor fremmede organismer

Den fremmede arten havnespy/japansk sjøpung (Didemnum vexillum) er allerede etablert flere steder i landet. Dette er en fremmed og uønsket art som formerer seg raskt og fører til store problem for marine miljø og næringer. Arten vokser bl.a. på skrog, fortøyninger, brygger og annet som finnes i sjøen. Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av havnespy. Havnespy er påvist ved kaier i Haugesund, Askøy, Bergen og flere steder i Sogn. Arten blir spredd via skipsfart, særlig i de største havnene som har besøk av utenlandske skip. Arten kan og bli spredd til mindre havner via småbåter eller festet til tauverk og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvalteren minner om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. Der står det at den som setter i verk tiltak som kan føre til utilsiktet spredning av fremmede organismer[5] i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten får uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten inneholder, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt oppdage utilsiktet spredning av fremmede organismer. Mistanke om funn av havnespy må meldes inn og verifiseres av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy observeres skal observasjonen rapporteres til Artsdatabanken og det må settes i gang tiltak for å unngås videre spredning. Slike tiltak skal skje i henhold til veileder gitt av Sjøfartsdirektoratet.

5 Kontroll- og overvåking

5.1 Plan for kontroll og overvåking

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket, medregnet kontroll med spredning av partikler og plast. Kontroll- og overvåkingsplanen skal avdekke eventuelle negative påvirkninger på naturmiljøet fra anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvåkingsplanen skal sikre at vilkårene i tillatelsen oppfylles, og planen skal utarbeides i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder M-350/2015[6]. Måleutstyr, metoder,

[5] Jf. Fremmedartslisa 2023 og forskrift om fremmede arter.

[6] Håndtering av sedimenter. M-350/2015. Veileder fra Miljødirektoratet.

gjennomføring og analyser skal følge norsk standard.

Kontroll- og overvåkingsplan skal sendes til Statsforvalteren før oppstart av arbeidene.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det blir dannet avfall som følge av tiltakene. Særlig skal innhold av skadelige stoffer i avfallet avgrenses mest mulig. Stad kommune plikter å se til at all håndtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldende regler fastsatt i eller i henhold til forurensningsloven og avfallsforskriften.

Brukte partikkelsperrer skal leveres til lovlig mottak.

6.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikre mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklareres på www.avfallsdeklarering.no.

6.3 Plast

Det skal gjøres tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Rutiner for dette skal foreligger skriftlig. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggføres. Rutiner for overvåking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvåkingsplanen. Oppsamlet avfall skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark[7] M-1085|2018 kan brukes som veileder.

7 Rapportering og dokumentasjon

7.1 Rapportering før oppstart

Kontroll og overvåkingsplan skal oversendes oss før oppstart, jf. vilkår 5.1.

[7] Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018

7.2 Sluttrapport

Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeid innen 12 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal oppsummere anleggsarbeidene, og skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomføring av tiltakene.
- Oversikt over uønskede hendelser, merknader og en beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påvirkning på omgivelsene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.

8 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.